

ถ้ำจอมพล

ชื่อแหล่ง : ถ้ำจอมพล

ที่ตั้ง : ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง : ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 3087 (ราชบุรี-สวนผึ้ง) ระยะทางประมาณ 22 กม. ถึงตัวอำเภอจอมบึง ตรงเข้าไปทางวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง แล้วเลี้ยวขวาไปประมาณ 200 เมตร จะถึงบริเวณสวนรุกขชาติถ้ำจอมพล อันเป็นที่ตั้งของถ้ำจอมพล

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม :

สภาพภูมิศาสตร์ : เป็นภูเขาหินปูนลูกโดดขนาดเล็ก ล้อมรอบด้วยแอ่งที่ลุ่มจอมบึง

แหล่งน้ำ : ทางด้านทิศใต้ของแหล่งเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่เรียกว่าแอ่งจอมบึง

ประวัติ : ถ้ำจอมพลแต่เดิมมีชื่อว่า “ ถ้ำมูจลินทร์ ” ต่อมาได้รับพระราชทานนามเป็น “ ถ้ำจอมพล ” จากสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในคราวที่โดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประพาสถ้ำแห่งนี้ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2438 ด้วยทรงจินตนาการว่าหินย้อยบริเวณ “ ผาวิจิตร ” ภายในถ้ำมีลักษณะคล้าย ริวไหมอินทรธนูบนป่าของจอมพล

เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ.2457 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยเสด็จทอดพระเนตรถ้ำนี้ เมื่อคราวที่พระองค์ทรงนำกองเสือป่ามาซ้อมรบในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จประพาสถ้ำจอมพล

และเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จประพาสถ้ำจอมพลแห่งนี้ด้วย

หลักฐานทางด้านโบราณคดี :

พระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ๑๑๔ บนผนังถ้ำเหนือปากทางเข้าถ้ำจอมพล ลักษณะเป็นการสลักเป็นร่องลงในเนื้อหินเป็นตัวอักษร จ ป และ ร ไขว้กัน ด้านล่างมีตัวเลข ๑๑๔ พระปรมาภิไธยย่อดังกล่าวเป็นพระปรมาภิไธยย่อของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และปีรัตนโกสินทร์ศก 114 นั้น ตรงกับปี

พ.ศ. 2438 อันเป็นปีที่พระองค์เสด็จประพาสถ้ำจอมพล และทางด้านซ้ายมือของปากทางเข้าถ้ำมีอักษรจารึกว่า “ ถ้ำจอมพล ”

นอกจากนี้ยังมีพระปรมาภิไธยย่อ **ภ.ป.ร.** ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และพระนามาภิไธย “ **วชิราลงกรณ์** ” ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารพร้อมทั้งตัวเลขบอกปี พ.ศ. ที่เสด็จมายังถ้ำแห่งนี้ด้วย

การกำหนดอายุสมัย : กรุงรัตนโกสินทร์ (สมัยรัชกาลที่ 5)

การประกาศขึ้นทะเบียน : ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี : แหล่งประวัติศาสตร์

วันที่ปฏิบัติงาน : ดำรวจ 28 พ.ค 41 บันทึก 29 พ.ค. 41

ผู้ปฏิบัติงาน : น.ส.สุริยา สุวรรณนิมิตร

ที่มาของข้อมูล : *ของดีเมืองราชบุรี*.สำนักงานจังหวัด ,2532 พระบรมราชจักรีวงศ์กับเมืองราชบุรี.จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในมหามงคลสมัย สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี จังหวัดราชบุรี พุทธศักราช 2525

ภาพประกอบ :

พระปรมาภิไธยย่อ จปร. 114 เนื้อทางเข้าถ้ำ

คำว่า "ถ้ำจอมพล" สลักอยู่บริเวณทางคั่นซ้ายมือของปากถ้ำ

พระปรมาภิไธยย่อของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
บริเวณผนังเหนือปากถ้ำจอมพล

พระนามาภิไธยย่อของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร บริเวณผนังทางด้าน
ขวามือของปากถ้ำจอมพล